

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูง เพราะผลงานที่เกิดจากการทำงานของนักบัญชีเป็นสิ่งที่บุคคลหลายฝ่ายได้ให้ความสนใจและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ การบัญชีจึงถูกเรียกว่า เป็นภาษาของธุรกิจ (วรรณภา สุทธิประภา, 2553: ออนไลน์) วิชาชีพบัญชีนับเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภาคส่วนทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และภาครัฐวิสาหกิจ ทั้งกิจการที่มุ่งหวังผลกำไร และกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ดังนั้นการปฏิบัติงานวิชาชีพบางอย่างควรจำกัดให้เฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม โดยควรมีระดับความรู้ระดับหนึ่งซึ่งสามารถเรียกหรือจดจำได้ในทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในขณะนั้น และจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่องอีกด้วย (นิพนธ์ เห็น โขชัยชนะ, 2548)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในส่วนภูมิภาคจัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลตามโครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2501 และเพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในภาคเหนือให้เป็นศูนย์กลางทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง อำนวยประโยชน์แก่ท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม เริ่มดำเนินการเปิดสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 เป็นต้นมา ในปี พ.ศ. 2550 ราชพระราชมณเฑียรราชบัณฑิตยสถานได้ผ่าน สนช. (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ) และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2551 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2551 ให้เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลในลำดับที่ 12 (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553: ออนไลน์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีเป้าหมายสูงสุดคือ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำตามมาตรฐานสากล มีการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม ความรู้ ความสามารถ มีการพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัยทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่วนในด้านวิจัยและบริการวิชาการนั้น ได้เน้นถึงการพัฒนาและการมีส่วนร่วมให้มีงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มีการพัฒนาศูนย์กลางความเป็นเลิศทางวิชาการ และการบริการวิชาการที่ตรงกับความต้องการของสังคมและชุมชน สำหรับด้านการบริหารให้มีการบริหารที่คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการพัฒนาระบบควบคุมและประเมินอย่างจริงจัง สร้างและพัฒนาวัฒนธรรมในการทำงานใหม่ในสถานะขององค์กรใหม่ยังเป็นแหล่งสะสม ค้นคว้า วิจัย และถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ (ปฐม ปฐมชนพงศ์, 2553: ออนไลน์)

การบริหารจัดการภายในของมหาวิทยาลัยได้เปลี่ยนจากการบริหารตามระเบียบราชการมาเป็นนิติบุคคลที่มีการจัดการตนเองอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล ซึ่งก็คือการที่มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระด้านการบริหารงานบุคคลและการเงินของตนเองอย่างเต็มที่ โดยมีการออกพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการบริหารการเงิน กำหนดให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง ให้กองคลัง สำนักงานมหาวิทยาลัย และส่วนงานที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของมหาวิทยาลัย มีการบันทึกและจัดทำรายงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และนำเสนอรายงานทางการเงินต่ออธิการบดี และสภามหาวิทยาลัยภายในเวลาที่กำหนด (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553: ออนไลน์) ดังนั้นพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงมีบทบาทสำคัญต่อการได้มาซึ่งข้อมูลในรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และนำเสนอเพื่อการตัดสินใจได้อย่างทันเวลา พนักงานบัญชีจึงต้องปฏิบัติงานด้วยทักษะ ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ รวมถึงต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัว บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และสร้างความเชื่อมั่นแก่สาธารณชนต่อข้อมูลในรายงานทางการเงิน

ดังนั้น การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีจึงเป็นสิ่งจำเป็นและต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งในการพัฒนาที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น จำเป็นต้องวิเคราะห์ถึงความต้องการที่จะพัฒนา ความสนใจและพื้นฐานความรู้ของพนักงานแต่ละคน

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.4 นิยามศัพท์

ความต้องการพัฒนา หมายถึง ความต้องการภายในเพื่อพัฒนาส่วนบุคคล ความต้องการของบุคคลที่จะเจริญเติบโต พัฒนาและใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ด้วยการแสวงหาโอกาส และการเอาชนะความท้าทายใหม่ๆ

ทักษะทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความสามารถประเภทต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ ประกอบด้วยทักษะ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ

พนักงานบัญชี หมายถึง พนักงานที่ทำงานด้านบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบไปด้วยผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง พนักงานบัญชี พนักงานการเงินและบัญชี นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หมายถึง มหาวิทยาลัยที่มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐลำดับที่ 12 เป็นสถานศึกษาสมบูรณ์แบบทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและเกิดประโยชน์แก่สังคมเป็นส่วนรวม บริการทางวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม